Anordning

om

de Forbrydelser, hvorved Andre angribes paa Legeme og Frihed.

Kjøbenhavn, den 4de October 1833.

I Følge Forordningen af 24de Januar 1838 § 1 og 2 gjeldende for Island, med den Forandring i nogle af de der bestemte Straffe, som bemeldte Forordnings § 3 og 4 foreskrive.

Tilskipan

um

þau Afbrot, er mida til ad meida annara manna líkama og frelsi.

Kaupmannahöfn, þann 4da October 1833.

Eptir Tilskipuninnar af 24da Janúari 1838 § 1 og 2 gildandi fyrir Ísland, med þeirri umbreyting af nokkrum þar í ákvørdudum strøffum sem nefndrar tilskipunar § 3 og 4 fyriskrifa.

Kjøbenhavn.
Trykt hos Directeur Jens Hostrup Schultz,
Kongelig og Universitets-Bogtrykker.

Vi Frederik den Sjette,

af Guds Naade Konge til Danmark, de Venders og Gothers, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenborg,

Gjøre vitterligt: at Vi have henvendt Vor Opmærksomhed paa de Straffebestemmelser, som Rigets Lovbogs 6te Bogs 7de og 9de Capitler, tilligemed andre Lovsteder og Anordninger, indeholde for de Forbrydelser, hvorved Nogen angriber en Medborger paa Legeme og Frihed; og da Vi have fundet, at de ikke overalt staae i rigtigt Forhold til Handlingernes forskjellige Strafværdighed, saa have Vi besluttet ved en nye Anordning at see et saadant rigtigere Forhold tilveiebragt. Da derhos nogle af de Tilfælde, som, efter Lovbogens 6te Bogs 6te Capitel Art. 1, sammenholdt med samme Bogs 11te Cap. 1ste Art., straffes som forsætligt Manddrab, ikke egentlig have denne Forbrydelses Natur eller egne sig til den derfor satte Straf, saa have Vi fundet for godt deri at gjøre en passende Indskrænkning, og i Forbindelse dermed tillige at formilde de om Mord handlende Lovsteder og Anordninger, forsaavidt de taale Formildelse. Endvidere have Vi besluttet, at lade mere forholdsmæssige Straffebestemmelser for de uagtsomme Handlinger, hvorved Nogen enten skilles ved Livet eller skades paa Legeme eller Sundhed, træde i Stedet for dem, der indeholdes i bemeldte Lovbog, og navnligen sammes 6te Bogs 11te Capitel.

Vér Fridrik hinn Sjøtti,

af Guds Nád Konúngur í Danmørk,

Vinda og Gauta, Hertogi í Slésvík, Holstein, Stórmæri, Þéttmerski, Láenborg og Oldenborg,

Gjørum vitanlegt: Ad Vér høfum tekid til yfirvegunar þær Straffsákvardanir, sem Ríkisins Løgbókar 6tu Bókar 7di og 9di Kapitular, ásamt ødrum Lagastødum og Tilskipunum, innihalda fyri þau afbrot, hvarmed nokkur ásækir einhvørs medborgara líkama og frelsi; og þar vér høfum fundid, ad þær ekki allsstadar svara, ad réttri tiltølu, til verkanna ýmislegu straffsverdskuldunar, svo høfum Vér ályktad ad koma slíku tilhlýdilegara jafnvægi til leidar med nýrri tilskipun. Þar ennfremur sum af þeim tilfellum, sem eptir Løgbókarinnar 6tu Bókar 6ta Kapitula 1ta Artíkula, samanbornum vid sømu Bókar 11ta Kapitula 1ta Artíkula, straffast sem ásett manndráp, ekki eiginlega eru af þessa afbrots edli edur svara til þess þarfyrir ákvardada straffs, svo hefur Oss þóknast ad gjøra þar vid tilhlýdilega takmørkun, og í sameining þarmed undireins ad milda þá um Mord høndlandi lagastadi og tilskipanir, ad svo miklu leiti sem þau mildast meiga. Þaradauki høfum Vér ályktad ad láta sanngjarnlegari straffsákvardanir fyri þau óadgjætslu-verk, af hvørjum nokkur annadhvørt missir lífid edur skadast á líkama edur heilsu, koma í stadinn fyri þær, er innihaldast í tédri Løgbok og nefnilega í hennar 6tu Bókar 11ta Kapitula.

Vi byde og befale derfor, som følger:

§ 1.

Naar Nogen uberettiget tilføier en Anden Hug og Slag eller anden personlig Vold uden at nogen saadan Omstændighed dermed er forbunden, at større Straf, i Overeensstemmelse med denne Vor Anordnings øvrige Bestemmelser, derfor bør finde Sted, bør den Skyldige ansees med Bøder til vedkommende Fattigkasse fra 5 til 100 Rbdlr. Sølv. Ved Bestemmelsen af Mulctens Størrelse bliver, foruden Graden af den udøvede Vold, Gjerningens Anledning og det mere eller mindre Krænkende, slig Adfærd, efter de personlige Forhold, medfører for den Fornærmede, at tage i vedbørlig Betragtning, ligesom der og bliver at tage Hensyn til den Skyldiges Vilkaar. Hvor det, paa Grund af den med slig Behandling forbundne særdeles Forhaanelse, efter Forhold og Omstændigheder, findes passende, kan Dommeren, til den Forurettedes yderligere Fyldestgjørelse og efter dennes Paastand, paalægge den Skyldige at gjøre Afbigt; hvilket og, under lige Betingelser, skal gjelde i de Tilfælde, som omhandles i de følgende Paragrapher af denne Anordning, forsaavidt Straffen efter samme bliver ringere end Arbeide i Forbedringshuset.

§ 2.

Dersom slig voldelig Behandling har til Følge, at Nogen mister Haand, Fod, Øie eller andet Lem af lige Vigtighed, eller et saadant Lem bliver ubrugbart, eller der paaføres ham en Skade, hvorved hans Sjels- og Legemskræfter i den Grad svækkes, at han bliver uskikket til at udføre sine Kaldspligter eller det daglige Livs Sysler, enten for bestandig eller dog for en ubestemt Tid, saaledes at der ingen rimelig

Vér bjóðum og skipum þessvegna sem fylgir:

§ 1.

Ef nokkur óréttilega veitir öðrum manni högg eður slög eður annað persónulegt ofríki, án þess að nokkur slík kríngumstæða sé sameinuð þarmeð er útheimti stærra straff, samkvæmt öðrum þessarar Vorrar tilskipunar ákvörðunum, á hinn seki að álítast með bótum til hlutaðeigandi fátækrasjóðs, frá 5 til 100 Ríkisbánkadala silfurs. Við ákvörðun sektanna upphæðar eiga, fyrir utan stærð þess framda ofríkis, gjörníngsins tilefni og hið meir eður miður kreinkjandi er slík aðferð, eptir persónulegu ásigkomulagi, orðsakar þeim áreitta, að takast í tilhlýðilegt álít, og undir eins eiga kjör hins seka að koma til yfirvegunar. Hvar það, vegna þeirrar við slíka meðferð sameinuðu sérlegu vanvirðu, eptir ásigkomulagi og kríngumstæðum, finnst tilhlýðilegt, má Dómarinn, svo að þeim ránglega áreitta ennfremur fullnægt verði og eptir hans uppástandi, uppáleggja þeim seka að biðjast fyrirgefníngar; hvað og, þegar eins stendur á, á að gilda í þeim tilfellum, um hvor þessarar tilskipunar eptirfylgjandi atriði höndla, að svo miklu leiti straffið eptir þeim verður minna enn erfiði í betrunarhúsi.

§ 2.

Ef slík ofríkisfull meðferð leiðir það eptir sig, að nokkur missi hönd, fót, auga eður annann jafnþarfann lim, eður slíkur limur verði óbrúkanlegur, eða sá skaði gjörist honum, af hvörjum hans sálar- og líkams-kraptar veikist svo, að hann verði vanfær til að rækja síns kalls skyldur eður sýslanir hins daglega lífs, annað hvort æfilángt eður þó um óvissa tímaleingd, á þann hátt að það aungvanveginn virðist

Udsigt er til at han igjen kan hjelpes, saa vil Gjerningsmanden være at straffe med Fæstnings- eller Forbedringshuus-Arbeide fra 8 Maaneder til 4 Aar efter Skadens Beskaffenhed og Sagens øvrige Omstændigheder. Sætter Nogen derved Livet til, bliver samme Straf at idømme den Skyldige fra 3 til 6 Aar efter Omstændighederne.

§ 3.

Men foraarsages der Skade af mindre Betydenhed, end den i § 2 omhandlede, saa bliver Straffen at bestemme i et passende Forhold til de Straffe, som ere anordnede i §§ 1 og 2. For ubetydelige Saar bliver saaledes Straffen, efter Omstændighederne, enten en høiere Grad af Mulct, efter § 1, end den, som ellers, efter samme §, vilde finde Sted, eller og nogen Tids Fængsel paa Vand og Brød. Men er der paaført den Beskadigede betydelige Saar, en langvarig eller farlig Sygdom, der dog ei efterlader sig en saadan Svækkelse, som § 2 forudsætter, eller en vedvarende mærkelig Lyde eller andet saadant Onde, vil Straffen være Forbedringshuus-Arbeide indtil 2 Aar, eller, efter Gjerningens Beskaffenhed, Fængsel paa Vand og Brød, dog i det mindste i 4 Gange 5 Dage.

§. 4.

Hvis det af det brugte Redskabs Beskaffenhed eller paa anden Maade indlyser, at den Angrebnes Liv eller Sundhed har været udsat for øiensynlig Fare, bør, om end denne ved et lykkeligt Tilfælde afvendes, Forbedringshuusstraf indtil 2 Aar eller, efter Omstændighederne, Fængsel paa Vand og Brød, i det mindste i 4 Gange 5 Dage, finde Sted. Men forsaavidt der frembringes et saadant Onde, at der med Hensyn dertil efter Bestemmelserne i § 2, cfr. § 3, bliver Anledning til

líklegt ad honum aptur hjálpad verdi, þá á gjörníngsmadurinn ad straffast med festíngar- edur betrunarhússerfidi frá 8 mánudum til 4 ára, eptir skadans ásigkomulagi og ödrum málsins kríngumstædum. Ef nokkur þaraf missir lífid, á tjed straff ad tildæmast þeim seka, frá 3 til 6 ára, eptir kríngumstædunum.

§ 3.

Enn ef sá skadi, sem ordsakast, er minni enn sá í § 2 umhöndladi, svo á straffid ad ákvedast eptir tilhlýdilegri tiltölu til þeirra straffsákvardana, sem innihaldast í §§ 1 og 2. Fyrir lítilfjörleg sár verdur þannig straffid, eptir kríngumstædunum, annadhvört stærri sektabætur, eptir § 1, enn þær sem annars, eptir sama §, skyldu uppáleggjast, edur og nokkurs tíma fángelsi med vatns og brauds neytslu. Enn hafi sá yfirfallni hlotid mikilvæg sár, lángvaranlegann edur hættulegann sjúkdóm, (er þó eigi leidir eptir sig slíka heilsuveiki sem § 2 gjörir ráð fyrir) ellegar viðvaranlegt töluverdt lýti edur annan slíkann vansa, á straffid ad vera betrunarhússerfidi allt til tveggja ára, edur, eptir gjörníngsins ásigkomulagi, vatns og brauds fángelsi, þó ad minnsta kosti í 4 sinnum 5 daga.

§ 4.

Ef þad af eiginlegleikum hins brúkada verkfæris edur á annann máta leidist í ljós, ad hins yfirfallna Líf edur Heilbrigdi hafi sett verid í augsjáanlega hættu, á, þótt þessari frábægist af einhverju heppilegu tilfelli, betrunarhúss-straff inntil tveggja ára, edur, eptir kríngumstædunum, vatns og brauds fángelsi, ad minnsta kosti um 4 sinnum 5 daga, ad hafa stad. Enn ad svo miklu leiti slíkur vanhagur þannig ordsakast, ad rétt virdist, med tilliti þar til, eptir ákvördununum í § 2

at anvende en større Straf, bliver hiin Angrebets Beskaffenhed at henregne til de Omstændigheder, der tages i Betragtning ved Straffegradens Udmaaling.

§ 5.

I Slagsmaals-Tilfælde bliver Straffen for enhver Deeltagende, forsaavidt Paatale finder Sted, at nedsætte i Forhold til den Skyld, som den, der derunder har taget Skade eller er bleven udsat for Fare, selv maatte have deri. Naar Straffen ellers vilde været Fængsel paa Vand og Brød, kan den, efter Omstændighederne, nedsættes til en saadan Mulct, som § 1 bestemmer. Dersom Handlingen, efter sine øvrige Egenskaber, egnede sig til Fæstnings- eller Forbedringshuus-Arbeide, bliver Straffetiden at nedsætte, dog ei dybere end til det Halve af den sædvanlige, hvorhos Fængsel paa Vand og Brød, i Overeensstemmelse med Reglen i Forordningen af 12te Junii 1816 § 5, træder i Stedet for de kortvarige Arbeids-Straffe. Saafremt Handlingen efter sin egen Beskaffenhed kunde afsones med Bøder, kunne disse ikke blot nedsættes under den i § 1 bestemte Grændse, men endog, efter Sagens Omstændigheder, aldeles bortfalde. Det følger iøvrigt af sig selv, at, hvor den Paagjeldendes Forhold har Hjemmel i Lovens Forskrifter og Grundsætninger om Nødværge, vil aldeles ingen Straf være anvendelig.

§ 6.

Naar Voldsgjerninger ere udøvede efter foregaaende Overlæg, bliver altid den sædvanlige Straf at skjærpe. Til overlagt Vold bliver det at henregne, naar Nogen, der søger en Strid med en Anden, er forberedet paa at udøve personlig Vold hvis denne ikke giver efter,

(sbr. § 3) ad ákveda stærra straff, svo á yfirfallsins umgetna ásigkomulag ad reiknast til þeirra kríngumstædna, sem til álits eiga ad koma vid ákvordun straffsins upphædar.

§ 5.

Í áfloga tilfellum á straffid fyri sérhvorn þarí hluttakanda, ad svo miklu leiti hann ákærdur verdur, ad lækkast eptir tiltolu til þess þáttar, sem sá, er þaraf hefur fengid skada edur verid settur í hættu, sjálfur kann ad hafa haft þarí. Ef straffid annars mundi hafa ordid vatns- og brauds-fángelsi, má þad, eptir kríngumstædunum, lækkast til slíkra sektabóta sem § 1 ákvardar. Ef verkid, eptir ödrum þess eiginlegleikum mundi verdskulda festíngar- edur betrunarhúss-erfidi, á straffstídinn ad styttast, þó ej meir enn til helmíngs hinnar sidvanalegu, hvarhjá vatns- og brauds-fángelsi, samkvæmt reglunni í tilskipunarinnar af 12ta Júni 1816 § 5 komi í stad skammvinnra erfidisstraffa. Ef verkid, eptir sjálfs þess ásigkomulagi má afplánast med bótum, meiga þessar ekki einúngis lækkast undir þad í § 1 ákvardada takmark, heldur og jafnvel, eptir málavöxtum, öldúngis burtfalla. Annars er þad sjálfsagt, ad þegar hins hlutádeiganda breytni er heimilud af Laganna fyrimælum og grundvallarreglunum fyri naudverju, á ekkert straff ad uppáleggjast honum.

§ 6.

Ef ofríkisverk eru framinn af ásettu rádi, á hid sidvanalega straffætid ad skérpast. Til fyrirhugads ofríkis á þad ad reiknast, þegar einhvor, er leitast vid ad komast í deilu vid annann mann, er búinn til ad fremja persónulegt ofríki ef þessi ekki vægir til, án þess

uden at det herved kan komme ham tilgode, at han ikke ubetinget havde foresat sig at bruge slig Vold. Saa bør og den for overlagt Voldsgjerning fastsatte Straf stedse finde Anvendelse, naar Nogen angriber en fuldkommen sagesløs Mand, det er en saadan, der ikke har foretaget Noget, som kunde give rimelig Anledning til saadan Vold. Tidligere foregaaet Uenighed eller Fornærmelse kan ikke i denne Henseende komme i Betragtning; men kun hvad der er gaaet umiddelbart foran den udøvede Voldsgjerning kan paaberaabes til at fritage Gjerningsmanden for Straf i Overeensstemmelse med nærværende §.

§ 7.

Naar Overlæg saaledes har fundet Sted, bliver Straffen, hvis den ellers kun vilde været Bøder efter denne Forordnings § 1, Fængsel paa Vand og Brød, i det mindste i 3 Gange 5 Dage. Kun da kan den Skyldige afsone sin Brøde med Penge-Mulct, naar det er aabenbart, at aldeles ingen farlig Hensigt har været forenet med Angrebet, og ellers Gjerningens Anledning og de personlige Forhold tale for slig Strafs Anvendelse. Men i saa Fald bliver altid en høiere Mulct at fastsætte, end den, der efter § 1 vilde fundet Sted, hvis Gjerningen var øvet uden foregaaende Overlæg; og den kan da, efter Sagens Beskaffenhed, stige indtil 200 Rbdlr. Sølv.

§ 8.

Dersom ved sligt overlagt Angreb Nogen lemlæstes, eller der ellers paaføres ham en Skade, der har saadanne Følger for hans Sjels- og Legems-Tilstand, som omtales i § 2 første Membrum, saa bliver Gjerningsmanden at straffe med Fæstnings- eller Forbedrings-

ad þad megi hér' þéna honum til afsökunar, ad hann ekki fortakslaust hefdi ásett sér ad brúka slíkt ofríki. Svo á og þad fyri fyrirhugadann ofríkisgjörning ákvardada straff ætíd ad ákvedast, þegar nokkur yfirfellur annann oldúngis saklausann mann, ad segja þann, er ekki hefur framid neitt, sem sannsýnilega kynni ad hafa unnid til slíks ofríkis. Eldri beiníng edur áreiting meiga í þessu tilliti aungvanveginn takast til greina; enn einungis þad, er vid hefur borid rétt ádur enn ofríkisverkid var framid, má framfærast til ad fría gjörníngsmanninn frá straffi, samkvæmt nærveranda §.

§ 7.

Ef misgjördinn þannig er framinn af ásettu rádi, verdur straffid, ef þad annars einúngis hefdi ordid útlát eptir þessarar tilskipunar § 1, fángelsi med vatns og brauds neytslu, ad minnsta kosti um þrisvar sinnum 5 daga. Hinn seki má einúngis afplána sitt brot med peníngasekt, þegar þad er augljóst, ad alls enginn fárlegur ásetníngur hafi verid sameinadur yfirfallinu, og annars tilefni gjörníngsins og persónulegt ásigkomulag mæla framm med slíks straffs heimfæríngu. Enn í þessu tilfelli eiga þó ætíd stærri sektabætur ad fastsetjast, enn þær, sem eptir § 1 mundu hafa ákvardadar ordid, nær verkid ekki var framid af ásettu rádi; og þær meiga þá, eptir málavoxtum, hækkast allt til 200 Ríkisbánkadala silfurs.

§ 8.

Ef nokkur limlestist vid slíkt fyrirhugad Yfirfall, edur honum þaraf ordsakast sá skadi, er færi med sér slíkar afleidíngar fyrir hans sálar og líkama ástand, sem umhöndlast í § 2 fyrsta atridi, svo á gjörníngsmadurinn ad straffast med festíngar- edur betrunarhúss-erfidi

huus-Arbeide fra 2 til 6 Aar, forudsat at det, efter Omstændighederne, maa antages, at hans Hensigt dog ikke bestemt er gaaet ud paa et saa stort Onde. Under den modsatte Forudsætning bliver Fæstnings-Arbeide paa 8 eller flere Aar, eller efter Omstændighederne paa Livstid, at anvende.

§ 9.

I Forhold til de i § 8 fastsatte Straffe bliver den Skyldige at ansee, naar anden Skade er skeet (cfr. § 3), hvorved den der gjorte Forskjel efter den Skyldiges Hensigt, saaledes som den af Gjerningens Beskaffenhed og Sagens øvrige Omstændigheder kan sluttes, bliver at iagttage.

§ 10.

Naar Nogen ved en overlagt Voldsgjerning bliver Aarsag til en andens Død, skal Lovens 6te Bogs 6te Capitels 1ste Artikel være at anvende, saa fremt det ved Handlingen foraarsagede Drab ei kan tilskrives en særdeles, Gjerningsmanden ubekjendt Omstændighed, eller en usandsynlig og uforudseelig tilstødende Begivenhed, men stod i en saadan naturlig Forbindelse med de den Dræbte tilføiede Mishandlinger, at Gjerningsmanden maatte forudsee samme, som en Følge, hans Mishandlinger letteligen kunde føre med sig. Dersom derimod den Mishandledes Død kan tilskrives en tilfældig Omstændighed og altsaa ikke stod i en saadan umiddelbar Forbindelse med Mishandlingen, at den maatte kunne forudsees, som en rimelig Følge af samme, bliver den Skyldige at straffe saaledes, som i den sidste Deel af § 8 er bestemt. Men har der med den overlagt beskadigende Handling beviisligen været forbundet bestemt Hensigt at skille den anden ved Livet, bli-

frá 2 til 6 ára, þó svo, ad þad eptir kríngumstædunum meigi álítast, ad hans tilgángur ekki vissulega hafi midad til svo mikils vansa. Virdist þessu alls ødruvísi varid, á festíngar-erfidi um 8 edur fleiri ár, ellegar, eptir kríngumstædunum, uppá lífstíd, ad ákvardast.

§ 9.

Ad tiltølu til þeirra i § 8 fastsettu straffa á hinn seki ad álitast, þegar annar skadi er skédur (sbr. § 3), hvarvid sá þar gjørdi mismunur eptir tilgángi hins seka, eins og í hann verdur rádid af verksins ásigkomulagi og ødrum málsins kríngumstædum, á ad takast til greina.

§ 10.

Ef nokkur, med fyrirhugudum ofríkisgjørníngi, verdur ordsøk til annars manns dauda, á Laganna 6tu Bókar 6ta Kapítula 1ti Artíkuli ad heimfærast, ef annars þad af verkinu ordsakada dráp ekki gétur tileignast einhvorri sérlegri, gjørníngsmanninum ókunnugri kríngumstædu, edur einhvorjum osannsýnilegum edur ófyrisjáannlega tilfallandi vidburdi, heldur var í svo náttúrlegri sameiníngu vid þær misþirmíngar, er framdar voru á þeim drepna, ad gjørníngsmadurinn hefdi ordid ad vita drápid fyrirframm, sem þá afleidíng, er hæglega kynni ad fylgja hans misþirmíngum. Ef þarámót hins yfirfallna daudi gétur eignast einhvorri tilfallandi kríngumstædu, og þannig ekki er svo beinleidis sameinadur misþirmíngunni, ad sjá mætti fyri framm ad hann yrdi hennar sannsýnileg afleidíng, á hinn seki ad straffast svo sem ákvardad er í sídasta atridi hins 8da §. Enn hafi vis ásetníngur um ad ráda hinn yfirfallna af døgum bevísanlega verid sameinadur því af

ver Gjerningsmanden at straffe efter Lovens 6te Bogs 9de Capitels 1ste Artikel eller, hvis de i samme Capitels 12te Artikel eller i anden Lovbestemmelse om visse særegne Arter af Mord foreskrevne Betingelser ere tilstede, da efter samme. Dog skulle de Anordninger, som for visse grove Mord have fastsat piinlige Dodsstraffe, være ophævede, saa at ingen større Straf derfor bliver at anvende end den i 6te Bogs 9de Capitels 12te Artikel bestemte; ligesom og den Straf, der i Forordningen af 18de December 1767 fastsættes for Mord, som Nogen begaaer for at underkastes Livsstraf, formildes derhen, at saavel Brændemærke, som den i Forordningens § 2 befalede aarlige Gjentagelse af Kagstrygningen bortfalder, hvilket ligeledes skal gjelde om den Bestemmelse, der indeholdes i samme Forordnings § 4. Iøvrigt bliver ved Anvendelsen af foranførte Lovsteder Vor Forordning af 24de September 1824 at iagttage.

§ 11.

Naar Nogen dræber en Anden under et legemligt Angreb, som ikke har været forbundet med beviisligt Overlæg, men dog et bestemt Forsæt til at skille denne ved Livet under Gjerningen har fundet Sted, bliver Lovens 6te Bogs 6te Capitels 1ste Artikel, sammenholdt med Vor Forordning af 24de September 1824, at anvende. Dersom under et saadant Angreb Nogen med bestemt Forsæt tilføier en Anden Skade, vil samme Straf finde Sted, som denne Anordnings §§ 8 og 9 fastsætte for den, der udøver saadan Beskadigelse under en overlagt Voldsgjerning, men uden bestemt Forsæt til at tilføie en Skade af den Beskaffenhed.

aséttu rádi framda skadrædisverki, þá á gjorníngsmadurinn ad straffast eptir Laganna 6tu Bókar 9dá Kapítula 1ta Artíkula, edur, ef þær í sama Kapítula 12ta Artíkula edur ødru lagabodi um vissar sérlegar tegundir af mordi fyriskrifudu ákvardanir eiga hér heima, þá eptir þeim sømu. Þó eiga þær tilskipanir, sem fyri viss hersileg mord hafa fastsett pínufull daudastrøff, ad gánga úr gildi, svo ad ekkert stærra straff ákvedist fyri þau enn þad í Laganna 6tu Bókar 9da Kapítula 12ta Artíkula ákvardada; eins og líka þad straff sem í tilskipuninni af 18da December 1767 er fastsett fyrir mord, er einhvør drýgir til þess ad hann sjálfur lidi lífsstraff, mildist þannig, ad svovel brennimerki, sem sú í tilskipuninnar § 2 skipada árlega ítrekun af kagstrýkíngunni burtfalli, hvad einnig á ad gilda um þá ákvørdun, sem inniheldst í sømu tilskipunar § 4. Annars á vid heimfæríngu fyrrtédra lagastada Vor tilskipun af 24da September 1824 ad adgjætast.

§ 11.

Ef nokkur deydir annann mann med líkamlegri ásókn, sem ekki hefur verid sameinud med bevísanlega fyrirhugudu rádi, enn hinn samt, medan á verkinu stód hefur haft þann fasta ásetníng ad ráda þennann af døgum, á Laganna 6tu Bókar 6ta Kapítula 1ti Artíkuli, samanborinn vid Vora tilskipun af 24da September 1824, ad heimfærast. Ef nokkur, medan slík ásókn varir, af vafalausum ásetníngi gjørir ødrum skada, lidi hann þad straff sem þessarar tilskipunar §§ 8 og 9 fastsetja fyri þann sem þannig vinnur á ødrum med yfirløgdu ofríkisverki, enn þó án þess ad hafa haft þann vissa ásetníng ad ordsaka slíkann vansa.

§ 12.

For en overlagt Voldsgjerning, der formedelst de Redskaber, hvorved samme er udført, eller andre Omstændigheder, har været forenet med Fare for den Angrebnes Liv og Helbred, bliver den Skyldige, om end ingen betydelig Skade er skeet eller bestemt tilsigtet, at straffe med Forbedringshuus- eller Fæstnings-Arbeide fra 2 til 4 Aar. Er Gjerningen udført ved Hjelp af Kaarde, Dolk eller andet Vaaben, der er skjult i en Stok eller paa anden Maade, saaledes at det ei har Udseende af Vaaben, bliver dette at tage i Betragtning ved Bestemmelsen af Straffegraden, som da, efter Omstændighederne, kan forhøies indtil 6 Aar.

§ 13.

Naar overlagt Vold udøves af Flere i Forening, blive, hvis ellers Straf af Fængsel paa Vand og Brød efter § 7 vilde været anvendelig, de Paagjeldende at ansee med Forbedringshuus-Arbeide indtil 1 Aar; og hvis Gjerningen, efter sine øvrige Egenskaber, vilde have medført Strafarbeide paa nogen Tid, bliver denne, med Hensyn til hiin skjærpende Omstændighed, at forlænge efter Sagens Beskaffenhed indtil det dobbelte. Men dersom Omstændighederne ere af den Beskaffenhed, at Gjerningen efter § 7 kunde været afsonet med Bøder, bliver Fængsel paa Vand og Brød at anvende.

§ 14.

Naar ved et legemligt Angreb et større Onde har været tilsigtet, end det, der er blevet fuldført, bliver den Straf, som, efter Gjerningens øvrige Beskaffenhed, er anvendelig paa den Skyldige, at skjærpe med Hensyn til det tilsigtede Onde, dog saaledes, at den bliver ringe-

§ 12.

Fyrir fyrirhugadann ofríkisgjorníng, sem vegna þeirra verkfæra, med hverjum hann er framinn, edur annara kríngumstædna, hefur verid hættulegur fyrir hins ásókta Líf og Heilsu, á hinn seki, þó einginn mikilvægur skadi hafi skéd edur fastlega tilætladur verid, ad straffast med betrunarhúss- edur festíngar-erfidi, frá 2 til 4 ára. Sé verkid framid med brúkun korda, daggards edur annars vopns, sem er hulid í gaunguftaf edur á annann máta er felur vopnid fyri manna sjónum, á þettad ad takast til álita vid ákvordun straffsins, sem þá, eptir kríngumstædunum, má hækkast allt upp til 6 ára.

§ 13.

Ef fyrirhugad ofríki verdur framid af fleirum í sambandi, eiga, ef annars fángelsisstraff med vatns og brauds neytslu, eptir § 7, ætti ad heimfærast þartil, þeir seku ad álitast med betrunarhúss erfidi allt til eins árs, og ef gjorníngurinn, eptir ødrum sínum eiginlegleikum, mundi hafa eptir sig leidt straffserfidi um nokkurn tíma, á þessi, med tilliti til tedrar skérpandi kríngumstædu, eptir málavoxtum ad leingjast, allt ad tvøføldu. Enn ef kríngumstædunum er svo varid, ad gjorníngurinn, eptir § 7, meigi afplánast med bótum, á vatns- og brauds-fángelsi ad ákvedast.

§ 14.

Ef med líkamlegri ásókn einhver stærri vansi, enn sá sem framm-kvæmdur vard, hefur verid fyrirhugadur, á þad straff, sem eptir ødru gjorníngsins ásigkomulagi ætti ad uppáleggjast þeim seka, ad skérpast med tilliti til þess ásetta stærri vansa, þó svoleidis, ad þad

re, end om dette var fuldført. Har han havt den overlagte Hensigt at ombringe den Anden, bliver han, i Overeensstemmelse med Lovens 6te Bogs 6te Capitels 22de Artikel, at straffe paa Livet. Hvis Nogen, uden beviisligt foregaaende Overlæg, iværksætter Handlinger, som sigte til at ombringe en Anden, men disse Handlinger, formedelst Omstændigheder, der ere uafhængige af Gjerningsmandens Villie, ikke faae den tilsigtede Virkning, vil Fæstnings- eller Forbedringshuus-Arbeide fra 4 til 8 Aar være at anvende.

§ 15.

Naar den Paagjeldende forhen er straffet for Voldsgjerninger, bliver dette i alle Tilfælde, hvor Straffegradens nærmere Bestemmelse efter denne Vor Anordning er overladt til Domstolenes Skjøn, at tage i Betragtning til Straffens Forhøielse; og dersom han, ved grov eller oftere gjentagen Brøde, har lagt et særdeles voldsomt Sindelag for Dagen, kunne Domstolene, naar Sagens øvrige Omstændigheder fordre det, endog gaae uden for den høieste Grad af den Straf, nærværende Anordning har fastsat for den Gjerning, hvorfor han nu skal straffes, ved et Tillæg dertil, som dog ei maa overstige den halve Deel af hiin Straf.

§ 16.

Dersom Nogen, der enten ifølge et ham af Os betroet Embede eller efter et ham af Øvrigheden overdraget Kald har at udføre en offentlig Forretning, angribes med Vold under Udførelsen af denne sin Forretning eller i Anledning af samme, bliver den Skyldige, hvis Handlingen ellers vilde hørt under denne Vor Anordnings § 1, at ansee med Forbedringshuus-Arbeide indtil 2 Aar, hvilken Straf dog,

verdi minna, enn ef ásetníngurinn hefdi framkvæmdur ordid. Hafi hann haft þann yfirlagda tilgáng ad fyrikoma ödrum manni, á hann, samkvæmt Laganna 6tu Bókar 6ta Kapitula 22drum Artikula, ad straffast á lífinu. Ef nokkur, án bevísanlega fyrirhugads ásetníngs, fremur þau verk er mida til manndráps, enn þessi verk, vegna kríngumstædna, sem alls ekki eru undir gjörníngsmannsins vilja komnar, ekki hafa þá tilætludu verkun, á festíngar- edur betrunarhúss-erfidi frá 4 til 8 ára ad ákvedast.

§ 15.

Ef hinn seki ádur hefur verid straffadur fyrir ofríkisgjörnínga, á þettad í öllum tilfellum, hvar straffsins stærdar nákvæmari ákvördun, eptir þessari Vorri tilskipun, er yfirlátinn dómstólanna áliti, ad takast undir yfirvegun til straffsins hækkunar; — og ef hann, med mikilvægu edur opt ítrekudu broti, hefur audsýnt mjög offafullt sinnislag, meiga dómstólarnir, þegar adrar málsins kríngumstædur krefja þess, jafnvel ákvarda meir enn þýngstu tegund þess straffs sem nærverandi tilskipun hefur lagt vid þann gjörníng, fyri hvörn hann þá skal straffast, med vidurauka þarvid, sem þó ej má yfirstíga meir enn helmíng af tjedu straffi.

§ 16.

Ef nokkur, sem annadhvört í einu honum af Oss fyritrúudu embætti edur einhvörju honum af Yfirvaldinu uppalögdu kalli á ad framkvæma nokkra opinbera eyrendisgjörd, verdur yfirfallinn, med ofríki, medan hún yfir stendur, edur vegna hennar framkvæmdar, á hinn seki, ef misgjördinn annars mundi hafa heyrt til þeirra sem um eru gétnar í þessarar Vorrar tilskipunar § 1, ad álitast med betrunarhúss erfidi

under særdeles formildende Omstændigheder kan nedsættes til Fængsel paa Vand og Brød, i det mindste i 2 Gange 5 Dage.

§ 17.

Men dersom Angrebet er skeet med Overlæg, eller morderiske Redskaber ere brugte, eller en legemlig Beskadigelse er tilføiet Embedsmanden eller den, som udførte det offentlige Ærinde, bliver 8 Maaneders til 4 Aars Strafarbeide at anvende, og dertil at føie den Straf, som den Skyldige, i Medhold af de ovenanførte Bestemmelser, vilde have paadraget sig, om Gjerningen var øvet imod en Anden, forsaavidt denne Straf ligeledes maatte bestaae i Strafarbeide.

§ 18.

Men er det en Dommer eller en Øvrigheds-Person eller en Præst, som er overfaldet under Udøvelsen af sine lovlige Forretninger, saa bliver Straffen i det Tilfælde, som i § 16 omhandles, 2 til 6 Aars Strafarbeide; og forsaavidt Forbrydelsen ellers maatte være at indbefatte under § 17, bliver lige Straf i 4 til 8 Aar at anvende i Forbindelse med den Tillægs-Straf, som maatte hjemles ved den sidste Deel af Paragraphen. Skulde Overfaldet være udøvet paa en Præst i Kirken eller paa Kirkegaarden, eller paa en Dommer, imedens denne paa det ordinaire Tingsted beklæder sit Dommersæde, bliver stedse den høieste Grad at anvende af den Straf, som de ovenanførte Bestemmelser hjemle for Overfaldet efter dets Beskaffenhed.

§ 19.

Naar en Voldsgjerning udøves paa de i Lovens 6te Bogs 9de

allt til 2ga ára, hvert straff þó, ef málavextir virdast sérlega mildandi, má lækkast til vatns- og brauds-fángelsis, ad minnsta kosti um tvisvar sinnum 5 daga.

§ 17.

Enn ef yfirfallid er skjed med ásettu rádi, edur banvæn verkfæri hafa verid brúkud, edur líkamlegur áverki hefur verid veittur Embættismanninum edur þeim sem framkvæmdi hid opinbera eyrindi, á 8 mánada til 4 ára straffs erfidi ad ákvedast, og það straff þarad auki bætast þarvid, hvert hinn seki, í medhaldi fyrrgreindra ákvardana, mundi hafa dregid yfir sig, ef misgjørdinn hefdi verid framinn vid einhvern annann, ad svo miklu leiti þad væri innifalid í straffserfidi.

§ 18.

Enn ef sá er Dómari, edur Yfirvaldspersóna edur Prestur, sem yfirfallinn hefur verid í framkvæmd sinna løglegu Verka, svo verdur straffid í því tilfelli, sem umhondlast í § 16, 2 til 6 ára straffserfidi; og ad svo miklu leiti brotid annars ætti ad heimfærast til § 17, á sama straff frá 4 til 8 ára, ad ákvardast í sameiningu vid þad aukastraff, er heimilast kynni af þeirrar greinar sídasta atridi. Ef Yfirfallid er framid vid Prest í kirkju edur á kirkjugardi, ellegar vid dómara, medan hann á reglulegum þíngstad er í Dómarasæti, á ætíd þýngsta tegund ad ákvedast af því straffi sem framanskrifadar ákvardanir heimila fyrir yfirfallid eptir þess ásigkomulagi.

§ 19.

Ef ofríkisgjørningur er drýgdur á þeim í Laganna 6tu Bókar

Capitels 16de Artikel nævnte Steder eller paa noget andet Sted, der staaer under særdeles offentlig Varetægt, bliver, hvor ellers denne Anordnings § 1 vilde have fundet Anvendelse, den Skyldige at ansee efter § 7; og hvor denne §, efter Gjerningens øvrige Beskaffenhed, vilde været at anvende, straffes den Skyldige, efter Omstændighederne med Fængsel paa Vand og Brød, ikke under 4 Gange 5 Dage, eller med Forbedringshuus-Arbeide indtil 1 Aar. Hvis Gjerningen, udøvet udenfor slige Steder, vilde været at straffe efter nogen af de øvrige Paragrapher, bliver Stedet, hvor den er forøvet, at tage i Betragtning til Straffens Forhøielse inden for de sammestedes bestemte Grændser.

§ 20.

Overfald paa fremmede Gesandter og de til selve Gesandtskabet hørende Personer straffes paa samme Maade, som i § 18 er bestemt; hvorimod andre Voldsgjerninger, hvorved deslige Personer kunne ansees fornærmede, straffes efter de i § 19 fastsatte Forhold.

§ 21.

Da § 19 ogsaa er anvendelig, naar Voldsgjerninger foretages paa det Slot, hvor Vi have Boepæl, saa ville Lovens 6te Bogs 7de Capitels 11te, 12te og 16de Art. ei længere blive at anvende. Dog vil en yderligere Skjærpelse af den sædvanlige Straf finde Sted, hvis Nogen skulde understaae sig at udøve nogen Voldsgjerning i Kongens Paasyn. Imidlertid ophæves den i Lovens 6te Bogs 7de Capitels 17de Art. for slig Adfærd foreskrevne Livsstraf; men dersom et saadant Tilfælde skulde indtræffe, bliver det at ansee i Analogie med de Love, der bestemme Straffen for Tilsidesættelse af den Regentens Person

9da Kapítula 16da Artíkula nefndu stødum, edur á nokkrum ødrum stad er stendur undir sérlegri opinberri varatekt, á, ef annars þessarar tilskipunar § 1 hefdi átt ad heimfærast, sá seki ad álítast eptir § 7; og hvar þessi §, eptir ødru gjørníngsins ásigkomulagi, annars ætti ad takast til greina, straffist hinn seki, eptir kríngumstædunum, med vatns og brauds fángelsi, ekki styttra enn um 4 sinnum 5 daga edur med betrunarhússerfidi allt til 1 árs. Ef misgjordinn, framinn fyrir utan slíka stadi, hefdi átt ad straffast eptir einhvørri hinna (tilskipunarinnar) greina, á staðurinn, hvar hún er drýgd, ad takast undir yfirvegun til straffsins hækkunar, innan þeirra samastadar ákvørdudu takmarka.

§ 20.

Yfirfall vid framandi (Ríkja) Sendiboda, og þær þeim sjálfum vidvíkjandi Persónur straffist á sama máta sem þann er ákvedinn er í § 18; hvarámót adrir ofríkisgjorningar, hvarmed slíkar Persónur kynnu virdast áreittar vera, straffist eptir þeirri í § 19 fastsettu tiltølu.

§ 21.

Þar § 19 líka er heimfæranlegur, ef ofríkisverk drýgjast á því Sloti hvar Vér høfum bústad, svo eiga Laganna 6tu Bókar 7da Kapítula 11ti, 12ti og 16di Artíkular ekki leingur at vera í gildi. Þó mun ýtarlegari skérpíng hins sidvanalega straffs finna stad, ef einhvør kynni ad voga ad fremja nokkurn ofríkisgjørníng ad Konúnginum ásjáanda. Samt aftekst þad í Laganna 6tu Bókar 7da Kapítula 17da Artíkula fyri slíka adferd fyriskrifada lífsstraff; enn ef slíkt tilfelli kynni ad skje, á þad ad álítast samkvæmt þeim løgum er ákvarda straff fyrir yfirtrodslu þeirrar virdíngar er menn bera eiga fyri Ríkisstjórn-

skyldige Ærbødighed, saafremt Handlingen skulde være forbunden med saadanne særdeles Omstændigheder, der kræve høiere Straf.

§ 22.

Den Livsstraf, Lovens 6te Bogs 5te Capitels 3die Art. foreskriver for Vold mod Forældre, bliver at indskrænke til de Tilfælde, hvori denne Vor Anordning efter Gjerningens egen Beskaffenhed, fastsætter Strafarbeide for Livstid. Naar Børn udøve imod nogen af deres Forældre saadan Adfærd, at den almindelige Straf vilde være Bøder eller Fængsel paa Vand og Brød, blive de at ansee med Forbedringshuus-Arbeide indtil 4 Aar; men begaaes imod dem nogen Forbrydelse, hvorfor denne Vor Anordning fastsætter større Straf, bliver denne at forene med den ovennævnte Forbedringshuusstraf, der dog i saa Fald naturligviis forvandles til den Frihedsstraf, som med Hensyn til Forbrydelsen i det Hele vil finde Sted. Som Følge af foranførte Forandring i Lovens 6te Bogs 5te Capitels 3die Art., bliver og den foregaaende 2den Artikel saaledes formildet, at Straffen for det der omhandlede Forhold bliver enten Fængsel paa Vand og Brød i det mindste 4 Gange 5 Dage eller Forbedringshuus-Arbeide indtil 3 Aar. Iøvrigt bør det Barn, der er fundet skyldigt i nogen af de ovennævnte Fornærmelser imod en af sine Forældre, have forbrudt sin Arveret efter begge, men den Skyldiges Børn træde i dens Sted; dog staaer det til Forældrene, eller een af disse for sit Vedkommende, ved en bestemt og beviislig Villies-Erklæring, at gjengive den Paagjeldende sin forbrudte Arv.

§ 23.

Betræffende Voldsgjerninger, som ellers Nogen maatte udøve

arans Persónu, ef misgjørdinn annars ekki kynni ad vera sameinud slíkum sérlegum kríngumstædum er krefdu þýngri hegníngar.

§ 22.

Þad lífsstraff, sem Laganna 6tu Bókar 5ta Kapítula 3di Artikuli fyriskrifar fyrir ofríki mót Foreldrum, á ad takmarkast til þeirra tilfella, í hvørjum þessi Vor Tilskipun, eptir sjálfs gjørníngsins ásigkomulagi, fastsetur æfilángt straffserfidi. Ef børn brúka nokkra slíka adferd mót ødruhvørju foreldra sinna, ad hid almenna straff mundi vera bætur edur vatns og brauds Fángelsi, eiga þau ad álítast med betrunarhúss erfidi allt til 4 ára; enn drýgist nokkud afbrot mót foreldrum fyri hvør þessi Vor tilskipun fastsetur þýngri hegníng, á þessi ad sameinast vid þad fyrrnefnda betrúnarhússtraf, er þó í slíku tilfelli náttúrlega umbreytist til þess frelsisstraffs, sem med tilliti til afbrotsins yfir høfud mun ákvedid verda. Sem eptirleiding fyrrgreindrar umbreytíngar á Laganna 6tu Bókar 5ta Kapítula 3da Artikula, verdur og sá undangángandi 2ar Artíkuli þannig mildadur, ad straffid fyri þá þar umhøndludu breytni verdur annadhvørt vatns og brauds fángelsi, ad minsta kosti um 4 sinnum 4 daga, edur betrunarhússerfidi, allt til 3 ára. Annars á þad barn sem sekt er fundid í nokkru fyrrtédra brota mót ødru hvørju foreldra sinna, ad hafa fyrigjørt sínum arfarétti eptir þá báda, enn hins seka børn ad koma í hans stad; þó sje þad Foreldrunum í sjálfs valdi, edur og ødru þeirra ad svo miklu leiti sem því vidkémur, ad apturgéfa þeim seka hans forbrotna arf med vissri og bevísanlegri vilja-lýsíng.

§ 23.

Áhrærandi ofríkisgjørnínga, sem annars nokkur kynni ad fremja

imod Personer, hvilke han skylder en særdeles Ærbødighed eller kjerlig Omhue, vil det forblive ved de nærværende Loves Forskrifter og Grundsætninger. Dog bliver der altid ved Straffens Bestemmelse tillige at tage Hensyn til denne Vor Anordning, saaledes at, hvor Straffens Beskaffenhed tillader det, en høiere Straffegrad stedse anvendes, end den, der vilde finde Sted for lige Gjerning udøvet imod en Fremmed.

§ 24.

Dersom Nogen voldelig binder eller indspærrer en Medborger, uden at saadant har været forbundet med nogen anden retstridig Hensigt, bliver dette at straffe med Fængsel paa Vand og Brød i det mindste paa 3 Gange 5 Dage, eller, efter Omstændighederne, med Forbedringshuus-Arbeide indtil 1 Aar. Men skulde det Tilfælde indtræffe, at Nogen voldelig blev bortført til fremmede Lande, eller ved Indspærring paa et afsondret Sted for lang Tid sat ud af Stand til at bruge sin personlige Frihed, eller bragt under uberettigede Personers Magt og Myndighed, saa bliver høiere Straf at anvende i Lighed med den Straf, som denne Vor Anordning har sat for de overlagte Beskadigelser, hvormed den saaledes udøvede Frihedsberøvelse, efter sin Beskaffenhed, nærmest kan sættes ved Siden, og hvorved naturligviis ogsaa de Mishandlinger, som ellers dermed maatte forbindes, bør komme i tilbørlig Betragtning.

§ 25.

Den, som under selve Udførelsen af nogen af de i nærværende Anordning omhandlede Forbrydelser, er Gjerningsmanden deri behjelpelig, bliver at straffe, ligesom om han selv med egen Haand havde

mót Persónum, fyri hvörjum hann bera ætti sérlega virdíng og kjærlega umhyggju, eiga þeirra nærverandi laga forskriftir og grundvallarreglur framvegis ad vera í gildi. Samt á ætíd, vid straffsins ákvordun, tillit undireins ad hafast til þessarar Vorrar tilskipunar, svoleidis, ad hvar straffsins ásigkomulag leyfir þad, ein þýngri straffsart ætíd ákvedist, enn sú, sem mundi ákvedinn verda fyri líka misgjörd, framda mót óvandabundinni Persónu.

§ 24.

Ef nokkur med ofríki bindur edur innilokar einn Medborgara, án þess ad slíkt hafi verid sameinad nokkrum ödrum ólöglegum tilgángi, á þettad ad straffast med vatns og brauds fángelsi, ad minnsta kosti um þrisvar fimm daga, edur, eptir kríngumstædunum, med betrunarhússerfidi allt til eins árs. Enn ef þad tilfelli ber vid, ad einhvör med ofríki verdur fluttur burt til framandi landa, edur med innilokun á afsidis stad um lángt tímabil hindradur frá ad nota sitt persónulega frelsi, ellegar settur undir makt og myndugleika slíkra manna, er aungvann rétt hafa þartil, svo á þýngra straff ad ákvedast, ad jöfnudi vid þad straff sem þessi Vor tilskipun hefur lagt vid fyrirhugud skadrædisverk, vid hvör hid þannig drýgda frelsisrán, eptir sínu ásigkomulagi, getur komid í nákvæmastann samjöfnud, og hvarhjá líka náttúrlega þær misþirmíngar, sem annars kynnu ad sameinast þarvid, eiga ad koma til tilhlýdilegrar yfirvegunar.

§ 25.

Sá, sem vid sjálfa framkvæmd nokkurs þeirra í nærverandi tilskipun umhöndludu afbrota, er gjörníngsmanninum þarí til hjálpar, á ad straffast eins og hann sjálfur med egin hönd hefdi framid slíkann

udøvet slig Gjerning. Dog bliver det herved at iagttage, at, hvor den Ulykke, som virkeligen er skeet, efter de oplyste Omstændigheder, maa antages at være udenfor hans Villie, kan det saaledes bevirkede større Onde ei tilregnes ham til videre Straf, end efter §§ 2 eller 3, og efter Omstændighederne kunne endog de der fastsatte Straffe nedsættes paa samme Maade, som i § 5 er bestemt.

§ 26.

Dette samme gjelder og i Eet og Alt med Hensyn til den, som ved Løvter, Trudsler eller andre Forestillinger, har forledet Nogen til en Forbrydelse af foranførte Slags.

§ 27.

Hvad den angaaer, som paa en mindre virksom Maade gjør sig medskyldig i saadan Brøde, f. Ex. ved at give Anviisninger eller Opmuntringer til et allerede fattet Forsæts Udførelse, eller ved dertil at forsyne Gjerningsmanden med Redskaber, vil der ligeledes blive at iagttage, hvad der er fastsat i den sidste Deel af § 25. Men Straffen bliver desuden i alle Tilfælde mildere, end om han personligen havde udøvet den Gjerning, hvortil han har bidraget. Hvor nemlig, under denne sidste Forudsætning, Livsstraf vilde have fundet Sted, vil han blive at ansee med Fæstningsarbeide fra 6 til 10 Aar, eller, under særdeles skjærpende Omstændigheder, paa Livstid; hvor han, som Hovedmand, vilde været at straffe med Fæstningsarbeide paa Livstid, træder lige Straf fra 5 til 8 Aar i Stedet; og, hvor Bøder eller tidbestemt Frihedstab finder Sted, vil kun den halve, eller, efter Omstændighederne, tre Fjerdedele af den Straf blive at anvende, som vilde blevet ham tilkjendt, saafremt han, under lige Omstændigheder, personlig havde udført Forbrydelsen.

verknad. Samt á það hérvið að aðgjætast, að hvar það óhapp, sem verulega er skjeð, eptir þeim upplýstu kríngumstæðum hlýtur að álitast sem orðið án hans vilja, gétur sá þannig tilfallni stærri vansi ekki reiknast honum til frekara straffs enn eptir § 2 og 3, og eptir kríngumstæðunum meiga jafnvel þau þar fastsettu stroff lækkast á sama máta sem ákvarðaður er í § 5.

§ 26.

Þettað sama gildir, í Einu og Öllu, með tilliti til þess, sem með loforðum, hótunum eður öðrum fortölum hefur lokkað nokkurn til einhvörs afbrots af fyrrgreindum tegundum.

§ 27.

Hvað þeim viðvíkur, sem á miður þreifanlegann máta gjörir sig meðsekann í slíku broti t. d. með ávísunum eður uppörfunum til eins þegar ásetts fyritækis frammkvæmdar, eður með að útbúa gjörníngsmanninn þartil með verkfærum, á það sömuleiðis að aðgjætast sem fastsett er í síðasta atriði af § 25. Enn straffið verður þarfyrir utan í öllum tilfellum mildara enn ef hann persónulega hefði framið þann gjörníng, til hvörs hann studlað hafði. Hvar nefnilega, eptir því sem nú er ráð fyri gjört, Lífsstraff mundi hafa verið ákveðið, á hann að álitast með festíngarerfiði frá 6 til 10 ára, ellegar, ef kríngumstæðurnar eru sérlega skérpandi, um hans lífstíð; hvar hann, sem forhleypismaður, hefði átt að straffast með æfilaungu festíngarerfiði, kémur sama straff frá 5 til 8 ára í staðinn; og hvar bætur eður frelsistjón um vissann tíma annars ákveðast, á einúngis helmíngur, eður, eptir kríngumstæðunum, þrír fjórðupartar að ákveðast af því straffi, er honum hefði verið tildæmt, ef hann í sömu kríngumstæðum, persónulega hefði framkvæmt afbrotið.

§ 28.

For Legemsbeskadigelser, som Nogen af Mangel paa tilbørlig Agtsomhed, uden alt Hensyn til at skade, tilføier en Anden, skal i Almindelighed ingen Straf anvendes; men den Skyldige haver blot i dette, som i alle ellers i denne Anordning ommeldte, Tilfælde at erstatte de Udgivter, som den Beskadigedes Helbredelse medfører, samt det Næringstab, der bliver en Følge af Beskadigelsen; hvorhos den Skadelidende, dersom han selv er uden Brøde, kan fordre en billig, efter Omstændighederne og begges Stilling og Kaar lempet Godtgjørelse for de Lidelser som ere ham paaførte, og den Lyde eller Vanziir, der maatte flyde af den ham tilføiede Skade.

§ 29.

Imidlertid bliver den, som, endog ved en ringere Uagtsomhed, maatte blive Aarsag til en Andens Død, derfor at ansee, enten med Bøder fra 20 til 100 Rbdlr. Sølv til vedkommende Fattigkasse eller med Fængsel indtil 6 Uger. Men, dersom de farlige Følger, som Handlingen kunde medføre, laae saa nær for Øinene, at Gjerningsmanden maatte være opmærksom paa dens Farlighed, og han altsaa, ved ikke destomindre fremfusende at foretage samme, har viist en særdeles Ligegyldighed for Andres Liv, Sundhed og Velbefindende, saa bliver, hvad enten saadan grov Skjødesløshed har foraarsaget Nogens Død, eller og en saadan Beskadigelse, som denne Vor Anordnings § 2 omhandler, høiere Straf at anvende, der, efter Sagens Beskaffenhed og især naar den fremfusende Handlemaade var af den Natur, at Fleres Liv og Sundhed derved var udsat for øiensynlig Fare, kan stige indtil 2 Aars Arbeide i Forbedringshuset. Hvis den

§ 28.

Fyri líkamsáverka, sem nokkur, af skorti tilhlýdilegrar adgjætslu, án nokkurs skadrædis-tilgángs, veitir ödrum, á almennilega ekkert straff ad ákvedast; enn hinn seki á einúngis í þessu, eins og annars í öllum í þessari tilskipun umgétnum tilfellum ad endurgjalda þau útgjöld er orðsakast af Lækníng þess manns er fyri skadanum vard, og líka þad bjargrædistjón er af áverkanum hefur hlotist; hvaradauki sá sem skadann leid, ef hann sjálfur er sýknsaka, gétur heimtad sanngjarna, eptir kríngumstædunum og beggja ástandi og kjörum lempada Pokkabót fyri þad kvalrædi sem hann þannig hefur hlotid, og þau lýti edur vanprýdi er fljóta kunna af þeim honum gjörda vansa.

§ 29.

Samt á sá, sem, jafnvel af lítilvægari óadgjætni, kann ad verda Ordsök annars manns dauda, þarfyrir ad álítast, annadhvört med bótum frá 20 til 100 Ríkisbánkadala silfurs til hlutadeigandi fátækrasjóds edur med fángelsi, allt til 6 vikna tíma. Enn, ef þær hættulegu afleidíngar, sem verkid hafa kynni, láu svo mjög í augum uppi, ad gjörníngsmadurinn ætti ad hafa adgjætt slíka hættu, og hann þannig, med sins fyritækis gapalegu framkvæmd, hefur audsýnt stakt umhyggjuleysi fyrir annara lífi, heilsu edur velgengni, svo á þessvegna, hvört heldur sem slíkt gróft hirduleysi hefur orsakad nokkurs manns dauda edur og einhvörn slíkann vansa sem umgétinn er í þessarar Vorrar tilskipunar § 2, þýngra straff ad ákvedast, sem, eptir málavoxtum og sérílagi ef hinni frammhleypnu adferd var svo varid, ad fleiri manna líf og heilbrigdi af henni settust í augsýnilega hættu, gétur stígid til tveggja ára erfidis í betrunarhúsinu. Ef þad verk, med hvörju einhvör, mót

Handling, hvorved Nogen, imod sin Villie, har skadet en Anden, i og for sig strider imod et særdeles Lovbud eller imod de Gjerningsmanden, efter hans Stilling, paaliggende særdeles Pligter, vil den Straf, han for denne Pligtforsømmelse i og for sig har forskyldt, blive at tage i Betragtning ved Straffens Bestemmelse efter de ovenstaaende Forskrivter. Men skulde førstmeldte Straf være større end den sidstnævnte, bliver den at anvende, men derved tillige at tage Hensyn til den gjorte Skade.

§ 50.

I de Tilfælde som omhandles i §§ 1 og 7 finder ingen offentlig Paatale Sted, men Sagen overlades ganske til den Forurettedes Forfølgning og Afgjørelse i Overeensstemmelse med de gjeldende Love og i Særdeleshed Forordningen af 20de October 1819. Dersom den begaaede Gjerning indbefattes under Bestemmelserne i §§ 3, 4 eller 9, vil det være at bestemme ved Amtmandens og i Kjøbenhavn Vor Lands-Over- samt Hof- og Stads-Rets Resolution, om Sagen skal forfølges af det Offentlige eller ikke; hvilket første kun bør finde Sted, hvis den almindelige Sikkerhed kunde lide ved at Broden ei behørigen blev revset, hvorimod der ellers bør gives Parterne Leilighed til ved mindelig Afgjørelse at udsone sig med hinanden. Iøvrigt er det en Selvfølge, at de Sager, der, paa Grund af deres Beskaffenhed, ere efter Lovgivningen qvalificerede til at behandles som Politiesager, ogsaa for Fremtiden, uanseet den nysanførte Bestemmelse, ville blive at behandle paa samme Maade, og vil det i de Tilfælde af foranførte Slags, der blive at behandle ved Politieretten, fremdeles som hidtil i Kjøbenhavn være Politiedirecteuren, som det tilkommer at afgjøre, om mindelig Forening kan finde Sted eller ikke. De foran-

vilja sínum, hefur ordid ødrum ad skada, í sjálfu sér er gagnstædt sérlegu lagabodi edur þeim gjørningsmanninnum, í hans ástandi, uppálogdu sérlegu skyldum, á þad straff, sem hann fyri slíka skylduvanrækt eginlega hefur verdskuldad, ad takast undir yfirvegun vid straffsins ákvørdun eptir framangreindum fyriskriftum. Enn ef fyrstumgétid straff er stærra enn hid sídastnefnda, á þad ad ákvedast, og á þarvid undireins ad lítast til þess gjørda skada.

§ 50.

Í þeim tilfellum sem umhøndlast í §§ 1 og 7 á ekkert opinbert tiltal ad høfdast, enn málid øldúngis yfirlátast til hins áreitta løgsóknar og adgjørda, samkvæmt þeim gildandi løgum, og sérílagi tilskipuninni af 20ta October 1819. Ef hinn framdi gjørníngur heyrir til ákvardananna í §§ 3, 4 edur 9, á þad ad ákvardast med Amtmannsins, og í Kaupmannahøfn med Vors Lands-Yfir-, svo og Hirdfólks- og Stadar-Réttar úrskurdi, hvørt málinu eigi ad framfylgjast ad Yfirvaldsins tilhlutan, edur ekki; hvad hid fyrra einúngis á ad skje þegar almennur landsfridur kynni ad spillast ef brotinu ej væri tilhlýdilega refsad, hvarámót málsportunum annars á ad géfast hentugleiki til ad sættast hvør vid annann med forlíkunarsamníngi. Annars er þad sjálfsagt, ad þau mál, sem vegna þeirra ásigkomulags, eptir laga fyrimælum, eru skikkud til ad medhøndlast sem Pólitísakir, einnig framvegis, án þess ad hin nýgreinda ákvørdun takist til álits, eiga ad medhøndlast á sama hátt, og á í tilfellum af nefndri art, sem medhøndlast eiga fyri Pólitírétti, framvegis eins og híngad til, í Kaupmannahøfn, Pólití-Directeurinn ad véra sá, er rétt hefur til ad afgjøra, hvørt frivilјug forlíkun má um þau gjørast, edur eigi. Þær

førte Regler blive iøvrigt, hvad de i Paragrapherne 25-27 omhandlede Personer angaaer, at bedømme med Hensyn til den Grad af Forbrydelse, hvori de have taget Deel. Hvad de i § 29 omhandlede Tilfælde angaaer, da finder kun offentlig Paatale Sted, naar enten Nogens Død er bevirket, eller Handlingen var af den Beskaffenhed, at Flere, end den Skadelidende, derved vare udsatte for øiensynlig Fare, eller den indeholder en Overtrædelse af andre Love, hvis Overholdelse vedkommer det Offentlige. Hvor den Dommer, som, i Medhold af Forordningen af 20de October 1819, behandler de Voldssager, der indklages af den Forurettede, finder det tvivlsomt, om Sagen er af den Beskaffenhed, at mindelig Afgjørelse kan finde Sted, bør han vel ei afholde sig fra Forligsmægling, men dog kun modtage Forliget paa Approbation af de ovennævnte Autoriteter, til hvilke han uden Ophold haver at indsende Forliget med sin Betænkning. I alle andre Tilfælde end de ovennævnte høre Forbrydelser imod denne Vor Anordning under det Offentliges Forfølgning. Dog er Vort Cancellie bemyndiget til at tilstede mindelig Afgjørelse, endog af Sager angaaende betydeligere Voldsgjerninger, naar Sagens særdeles Omstændigheder medføre, at den Forurettede derved paa bedste Maade vil erholde Fyldestgjørelse, uden at det Offentlige udsættes for Fare ved saadan Afgjørelse.

§ 31.

Som Følge af de foranførte Bestemmelser ere Lovens 6te Bogs 7de, 9de og 11te Capitler ophævede i det Hele, forsaavidt ikke denne Vor Anordning særlig har bekræftet enkelte Artikler i fornævnte 9de Capitel. Ligeledes bortfalde 6te Bogs 4de Capitels 15de og 16de Art.,

ádurskrifudu reglur eiga annars, ad svo miklu leiti sem þeim i §§ 25-27 umhøndludu Persónum vidvíkur, ad umdæmast med tilliti til stærdar þess afbrots í hvørju þær hafa þátt átt. Áhrærandi þau í § 29 umhøndludu tilfelli, finnur opinber løgsókn í þeim einúngis stad þegar annadhvørt einhvørs daudi hefur verid ordsakadur, edur verkinu var þannig varid, ad fleiri, enn sá sem skadann leid, þarvid høfdu verid settir í augsjáannlega hættu, ellegar þad í sér felur yfirtrodslu annara laga, hvørra vernd vidkémur almennings stjórn. Þegar sá Dómari, sem, í medhaldi tilskipunarinnar af 20ta October 1819, medhøndlar þau ofríkismál, sem høfdast af þeim áreitta, álítur þad efasamt, hvørt søkinni sje þannig varid, ad hún megi afgjørast med frívilljugum samníngi, á hann ad sønnu ekki ad halda sér frá sátta tilraunum, enn þó einúngis ad taka mót forlíkuninni med því skilyrdi, ad hún ødlist stadfestíng fyrrnefndra Yfirvalda, til hvørra hann tafarlaust á ad innsenda sáttargjørdina med sínum athugasemdum. Í øllum ødrum tilfellum, enn þeim fyrrgreindu, eiga afbrot mót þessari Vorri tilskipun ad ákjærast ad Yfirvaldsins tilhlutan. Samt hefur Vort Cancellí fengid myndugleika til ad leifa gódviljuga sáttargjørd, jafnvel í málum sem vidvíkja mikilvægari ofríkisverkum, þegar sakarinnar sérlegu kríngumstædum er svo varid, ad hinum áreitta þarmed á besta máta getur fullnægt ordid, án þess ad almennings fridur setjist í hættu af slíkum samníngi.

§ 31.

Þad fylgir fyrrgreindum ákvørdunum, ad Laganna 6tu Bókar 7di, 9di og 11ti Kapítular yfirhøfud eru afteknir, ad svo miklu leiti þessi Vor tilskipun ekki hefur stadfest einstaka Artikula hins nýnefnda 9da Kapítula. Sømuleidis burtfalla 6tu Bókar 4da Kapítula 15di

forsaavidt de angaae personligt Angreb paa de der nævnte Personer, og den paafølgende Artikel 17 i det Hele. Saa ere og 6te Bogs 5te Capitels 2den og 3die Artikel samt 6te Bogs 6te Capitels Artikel 2, 11 og 12 og 6te Bogs 10de Capitels 1ste Artikel aldeles ophævede, ligesom og 6te Bogs 6te Capitels 1ste Artikel nu ikke finder Anvendelse uden for de Tilfælde, som omhandles i nærværende Anordnings § 11 samt første Deel af dens 10de §. Endelig bortfalde de flere indbyrdes forskjellige Straffebestemmelser, som i de hidtil gjeldende Anordninger ere givne for Angreb paa dem, der udføre offentlige Forretninger.

Hvorefter alle Vedkommende sig allerunderdanigst have at rette.

Givet i Vor Kongelige Residentsstad Kjøbenhavn, den 4de October 1833.

Under Vor Kongelige Haand og Segl.

FREDERIK R.

Stemann.

Monrad. Ørsted. Laslen. Lange. Hansen. Bentzen.

og 16di Artíkular, að svo miklu leiti þeir viðvíkja persónulegu Yfirfalli þeirra þarí nefndu manna, og sá næstfylgjandi 17di Artikuli yfirhøfuð. Svo eru og 6tu Bókar 5ta Kapitula 2ar og 3di Artikular ásamt 6tu Bókar 6ta Kapitula Artikulum 2, 11 og 12 og 6tu Bókar 10da Kapitula 1ta Artikula øldúngis afteknir, eins og líka 6tu Bókar 6ta Kapitula 1ti Artikuli nú ekki heimfærist nema í þeim tilfellum sem umhøndlast í nærverandi tilskipunar § 11 og fyrsta atriði af hennar 10da §. Loksins burtfalla þær fleiri innbyrðis forskiljanlegu straffs-ákvarðanir, sém í þeim híngaðtil gildandi tilskipunum eru útgéfnar fyrir ásókn móti þeim sem framkvæma opinberar eyrindisgjørðir.

Hvareptir allir Hlutaðeigendur sér allraundirgéfnast hegða eiga.

Géfið í Vorum Konúnglega Aðsetursstað Kaupmannahøfn, þann 4da Octóber 1833.

Undir Vorri Konúnglegu Hønd og Innsigli.